

Særligt om forholdet til persondataloven

Den offentlige forvaltnings og domstolenes stigende anvendelse af elektronisk sagsbehandling medfører, at et stadig større område bliver omfattet af lovgivningen om behandling af personoplysninger.

Ifølge persondatalovens § 14 kan oplysninger, der er omfattet af persondataloven, overføres til opbevaring i offentlige arkiver efter arkivlovgivningens bestemmelser herom.

Den seneste revision af arkivloven, lov nr. 445 af 31. maj 2000, skete som konsekvens af ny lovgivning om behandling af personoplysninger. Hovedpunkterne i revisionen af arkivloven i denne forbindelse var; 1) Der skelnes ikke mellem papirarkivalier og elektroniske arkivalier ved beslutning om bevaring af materiale med personoplysninger, 2) Hensynet til beskyttelse af den personlige integritet hos de personer, om hvem der bevares oplysninger i offentlige arkiver, varetages ved inddragelse af Datatilsynet ved fastsættelse af generelle regler om offentlige arkivers behandling af personoplysninger, 3) Datatilsynet eller Domstolsstyrelsen inddrages i afgørelsen af konkrete spørgsmål, der angår fastsættelse af kortere tilgængelighedsfrist end 80 år for arkivalier, som er omfattet af persondataloven.

I betænkningen indstilles det, at bevaringspligten for kommunale myndigheders elektroniske arkivalier, som er omfattet af persondataloven, præciseres, således at kommunerne pålægges at aflevere sådanne arkivalier til et offentligt arkiv. Der henvises herom til bemærkningerne til § 21.

Særligt om private arkivalier

I bemærkningerne til forslag til lov om offentlige arkiver fra 1992 anførtes bl.a., at arkivernes formål er at sikre bevaring af dækkende dokumentation for beskrivelse og analyse af det danske samfund og dets udvikling i flest mulig aspekter.

Den primære genstand for denne målsætning er den statslige forvaltnings arkivalier. Dette har historiske årsager og skyldes navnlig statsforvaltningens centrale placering i samfundslivet. Imidlertid er det statslige område ikke tilstrækkeligt til at formidle et fuldstændigt billede af det danske samfunds tilstand og udvikling gennem tiderne. Det indgår derfor også som led i arkivernes målsætning at bidrage til at sikre bevaringen af primær- og amtskommunale arkivalier. Der skal i den forbindelse peges på decentraliseringen af en række offentlige opgaver til kommuner og amtskommuner. Hertil kommer udviklingen i forbindelse med oprettelse af privatretligt organiserede, offentligt

ejede selskaber. Endelig må de offentlige arkivalier suppleres med private arkivalier af historisk værdi.

På de private arkivers område opfylder arkiverne deres målsætning ved en systematisk indsamling af arkiver fra fremtrædende personer og virksomheder i det danske samfund. Erhvervsarkivet har som sin vigtigste funktion at indsamle arkiver fra erhvervsaktiviteter og erhvervslivets organisationer. Rigsarkivet og landsarkiverne indsamler arkivalier fra foreninger og privatpersoner, navnlig sådanne, som har spillet en fremtrædende rolle i det politisk-administrative liv.

I 1992-loven blev Statens Arkivers indsamling og bevaring af private arkivalier reguleret. Ved loven etableredes et udvalg til fremme af samarbejdet mellem Statens Arkiver og andre institutioner, der foretager indsamling og bevaring af private arkivalier (Privatarkivudvalget). Ved lovrevisionen i 1997 blev dette udvalg gjort permanent.

Arbejdsgruppen til revision af arkivloven har i sin betænkning, for så vidt angår privatarkivområdet, bl.a. bemærket: »Bevaringen af private arkivalier er ikke, som tilfældet er for offentlige arkivalier, reguleret indgående i arkivloven med underliggende regelsæt. Den virksomhed på privatarkivområdet, som udfolder sig i kommunale offentlige arkiver, er kun reguleret i begrænset omfang, for så vidt angår materiale, der er omfattet af persondataloven. Den indsamling, modtagelse og bevaring af privatarkiver, der foregår i institutioner uden for de offentlige arkiver, er ikke reguleret i lov. Spørgsmålet er derfor, om det bør søges i lovgivningen at tilvejebringe et stærkere grundlag til sikring af offentlige arkivers indsamling og bevaring af private personers, foreningers, erhvervsaktiviteters og selskabers arkivalier. Arkivlovgivningen ville derved få stærkere karakter af en overordnet kulturbevaringslovgivning på sit område.«

Det bemærkes i denne forbindelse, at Sammenslutningen af Lokalarkiver i en henvendelse til arbejdsgruppen har udtrykt ønske om, at såvel de kommunale offentlige arkivers som lokalarkivernes bevaring af private arkivalier reguleres i arkivloven.

Som nævnt er kun de offentlige arkivers virksomhed på privatarkivområdet direkte reguleret i arkivloven. Loven omfatter ikke den virksomhed på området, der finder sted i institutioner uden for de offentlige arkiver, det være sig statslige institutioner som f.eks. Det Kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket, Nationalmuseet og Dansk Folkemindesamling, eller private institutioner som f.eks. Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv. Lokalarkiverne, for så vidt de ikke er en del af de offentlige arkiver, er uanset deres organisations-